

LMBT + témák magyarországi megítélése

2019. SZEPTEMBER

LMBT + témák magyarországi megítélése

2019. SZEPTEMBER

Szerző: Dombos Tamás

Jelen kutatás az „Itt vagyunk! Az LMBTQI emberek magyarországi társadalmi elfogadásának növelése közösségi megerősítés és szemléletformálás útján” c. projekt része, amely az Európai Unió Jogok, egyenlőség és polgárság programja (2014–2020) támogatásával valósul meg. A jelentésben foglalt tartalomért kizárólag annak szerzője tartozik felelősséggel, és nem feltétlenül tükrözi az Európai Bizottság álláspontját.

Mivel az LMBT+ emberek érdekeinek érvényesítéséért, együttműködésük elősegítéséért és társadalmi elfogadásukért végzett munkánkat részben az Európai Unió és más külföldi szervezetek támogatják, a 2017. évi LXXVI. törvény alapján egyesületünk külföldről támogatott szervezetnek minősül.

Magyar LMBT Szövetség, 2019

LMBT + témák
magyarországi
megítélése

2019. SZEPTEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

ÖSSZEFOGLALÓ	6
1 • MÓDSZERTAN	7
2 • MEGNEVEZÉS	8
3 • KERETEZÉS	9
4 • SZEMÉLYES TAPASZTALATOK	10
5 • SZTEREOTÍPIÁK	10
6 • CSALÁDI ELFOGADÁS	11
7 • PÁRKAPCSOLAT ÉS GYERMEKVÁLLALÁS	12
8 • OKTATÁS	13
9 • MUNKAHELY	14
10 • TRANSZ ÉS INTERSZEX TÉMÁK	15
11 • AKTIVIZMUS	16
12 • POLITIKA	17
13 • TÁRSADALMI KOMMUNIKÁCIÓ	18
14 • AJÁNLÁSOK	19
15 • TÁBLÁZATOK	20

Összefoglaló

Jelen jelentés egy reprezentatív közvéleménykutatás eredményeit foglalja össze, amelyet a Magyar LMBT Szövetség megbízásából a Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet folytatott 2019 szeptemberében.

A kutatást azt találta, hogy a magyarok meglehetősen megosztottak az LMBT+¹ témákat illetően. A legtöbb ember (78%) még sohasem hallotta az 'LMBT' kifejezést, amelyet a civil szervezetek, a tudományos közeg és a média egy része előszeretettel használ. A válaszadók közel fele nem ismert olyan kifejezést, amellyel a transznemű emberek leírhatóak lennének.

A legtöbben a homoszexualitást betegségnek (36%), magánügynek (27%) vagy a társadalmi normáktól, szabályoktól való eltérésnek tartják (18%). Csak 12% gondolja azt, hogy alapvető emberi jog azonos nemű párt választani. Csak a magyarok 24%-a ismer személyesen LMBT embert.

A magyarok 29%-a támogatja az azonos nemű párok házasságkötését, a partner gyermekének örökbefogadását 35%. Az emberek többsége (57%) szerint a gyermeket nevelő azonos nemű párok családnak minősülnek.

A magyarok 58%-a szerint az iskolai tananyagban ki kell térnie a homoszexualitás témájára is, 54%-nak nem okozna problémát, ha gyermekét leszbikus, meleg vagy biszexuális tanár tanítaná.

A magyarok többsége (57%) pozitívan vagy semlegesleg reagálna, ha egy munkatársa megosztaná vele, hogy meleg, leszbikus vagy biszexuális: 14%-uk kifejezetten örülné ennek, mert a bizalom jelének értékelné; 43% szerint a kapcsolatuk az előbújás miatt nem változna meg. Csak a magyarok 16%-a fogadná örömmel, ha munkáltatója lépéseket tenné az LMBT emberek munkahelyi helyzetének javítása érdekében; 39% nem örülné ennek, de nem is zavarná túlzottan.

A magyarok 71% szerint lehetőséget kell teremteni arra, hogy a transznemű emberek nemüket és nevüket irataik-

ban is megváltoztassák, bár abban eltérnek a vélemények, hogy ezt milyen feltételek mellett tehesék meg.

A magyarok 34%-a szerint csak az egészségügyileg szükséges műtéteket szabadna elvégezni az interszex csecsemőkön, a többi beavatkozást el kellene halasztani, amíg az érintettek maguk tudnak arról dönteni. A válaszadók negyede (27%) szerint az orvosokra kellene ezt a döntést bízni, minden nyolcadik válaszadó (13%) szerint pedig a szülőkre.

Csak nagyon kevés magyar tud megnevezni LMBT szervezetet (8%), és 87%-uk biztosan nem támogatna adományával egy ilyen szervezetet. A magyarok elsőpró többsége (92%) nem támogatja a Pride felvonulást, de csak harmaduk (34%) tiltaná azt be.

A különböző politikai pártok választói jelentősen eltérően vélekednek az LMBT+ témákról: a baloldali és centripártok szavazói elfogadóbbak, a kormányzó jobboldali és az ellenzékben lévő szélsőjobboldali pártok támogatói kevésbé támogatóak.

A magánélet védelme és az egyenlőség lehetnek azok a keretek, amelyekkel a magyarok leginkább meggyőződhetnek. A válaszadók az LMBT embereket érintő kérdésekben a szakembereket, elsősorban az orvosokat és a pszichológusokat tekintik a legmegbízhatóbb információforrásnak. A politikusokat, papokat, az LMBT szervezetek munkatársait és magukat az érintetteket tekintik legkevésbé megbízhatónak e téren.

A jelentés az LMBT+ emberek társadalmi elfogadásért küzdő állami szervek és civil szervezetek számára megfogalmazott ajánlásokkal zárul.

A valamennyi kutatási adatot tartalmazó interaktív adatbőngésző elérhető:

<https://datastudio.google.com/s/oPpREq60hIQ>

1 A kutatás az 'LMBT' kifejezést használta a szexuális és nemi kisebbségek megnevezésére. Amikor közvetlenül a kutatási eredményeket ismertetjük, jelen jelentés is ezt a kifejezést használja. Amikor általánosabb megállapításokat teszünk, az 'LMBT+' kifejezést használjuk, hogy jelezzük, hogy a csoport azokat az embereket is magában foglalja, akiknek az identitása a betűszóban nem szerepel.

1 • Módszertan

A közvéleménykutatást a Medián Közvélemény- és Piackutató Intézet, Magyarország egyik legelismertebb kutatócége folytatta. Az adatgyűjtés 2019 szeptember végén folyt. A minta 1196 18 évnél idősebb személyből állt. A minta a 18 évnél idősebb magyar társadalomra nem, életkor, oktatás és településtípus szerint reprezentatív. A kérdőív a Medián havi rendszeres omnibusz kutatásának része volt, amely szocio-demográfiai háttérváltozókat és más kérdésblokkokat is tartalmazott. A hibahatár $\sim \pm 2,9\%$.

A kérdőív LMBT+ blokkját a Magyar LMBT Szövetség és a Háttér Társaság kutatói állították össze a Medián szakértőinek részvételével. Az LMBT+ témákkal foglalkozó blokk 34 kérdést tartalmazott, de több olyan kérdés is volt, amelyhez több item tartozott. A háttérváltozók között szerepelt az életkor, a nem, a településtípus, a megye, a vallás, a vallásosság mértéke, a legmagasabb iskolai végzettség, a családi állapot, a háztartás mérete, a gyermekek és idősek száma a háztartásban, a személyes és háztartási szintű jövedelem, a munkaerőpiaci helyzet, a foglalkoztatási ágazat, a foglalkozás típusa, az alkalmazottak száma, a választáson való részvételre irányuló hajlandóság és a pártpreferencia.

2 • Megnevezés

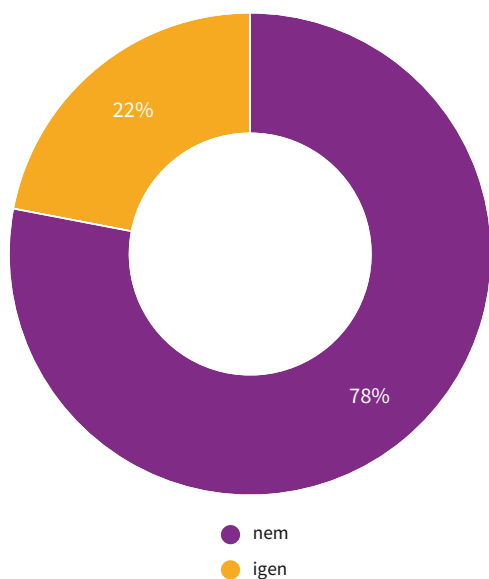
Valamely társadalmi csoporttal kapcsolatos társadalmi kommunikáció nagyban függ attól, hogy létezik-e széles körben használt és értett kifejezés a csoport megnevezésére. Az elmúlt két évtizedben az 'LMBT' (vagy LMBTQ, LMBTQI) kifejezés használata terjedt el a civil szervezetek, a tudományos közeg és a média bizonyos részének körében e csoport megnevezésére. A kutatás felmérte, hogy a magyarok többsége ismeri és érti-e ezt a kifejezést. Ez a kérdés volt az LMBT+ blokk első kérdése, így a témával kapcsolatos későbbi kérdések nem befolyásolták az erre a kérdésre adott választ.

A kifejezés ismertsége Magyarországon alacsonynak mondható, csak 22% találkozott ezzel a kifejezéssel, és közülük is csak 45% mondta azt, hogy pontosan tisztában van annak jelentésével. További 48% nagyjából tudja mit jelent a kifejezés, míg 7%-nak fogalma sincs mit jelent. A kutatás azt nem vizsgálta, hogy a válaszadók ismeretei a kifejezés jelentéséről helyesek voltak-e, csak a saját tudásukkal kapcsolatos érzésekre kérdezett rá.

Két további, nyílt kérdés is szerepelt a kutatásban, amelyben arra kérdeztünk rá, hogy a válaszadó hogyan nevezné meg azokat, akik velük azonos nemű személyek iránt éreznek érzelmi és szexuális vonzalmat, illetve akik nem azonosulnak a születésükori nemükkel. Míg a válaszadók jelentős többsége a meleg, leszbikus és biszexuális emberek megnevezésére tudott kifejezést adni, közel felük nem adott választ, vagy kifejezetten azt válaszolta, hogy nem ismer ilyen kifejezést a transzneműek vonatkozásában. A szexuális irányultság kapcsán a leggyakrabban említett kifejezések az összes kérdezetre vetítve a meleg (30%), a homoszexuális (16%), a más (15%), a buzi (11%), a leszbikus (9%) vagy a homoszexuális valamilyen – általában bántó – származékszava (6%). A nemi identitás kapcsán az összes kérdezett 18%-a említette a 'transz' kifejezés valamilyen változatát (transz, transznemű, transzszexuális), 10% a transzvesztitát, további 10% pedig valamilyen szexuális irányultságra utaló kifejezést.

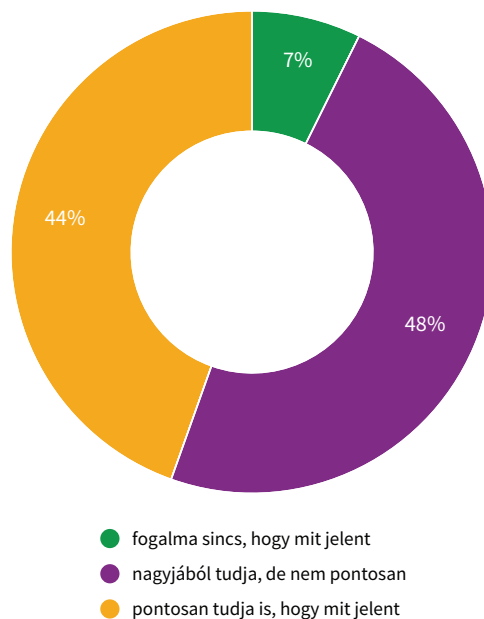
1. ÁBRA

Ön találkozott már az „LMBT” kifejezéssel?

2. ÁBRA

És pontosan tudja is, hogy mit jelent?

3 • Keretezés

Viszonylag sokan (35%) gondolják azt, hogy a homoszexualitás betegség; 27% szerint az egyén magánügye; 18% szerint a társadalmi normáktól, szabályoktól eltérő viselkedés; 12% szerint az egyén alapvető emberi joga, hogy azonos nemű partnert válasszon magának. Mindössze 5% szerint bűn a homoszexualitás; 3% szerint a társadalom, 2% szerint Isten elleni bűn.

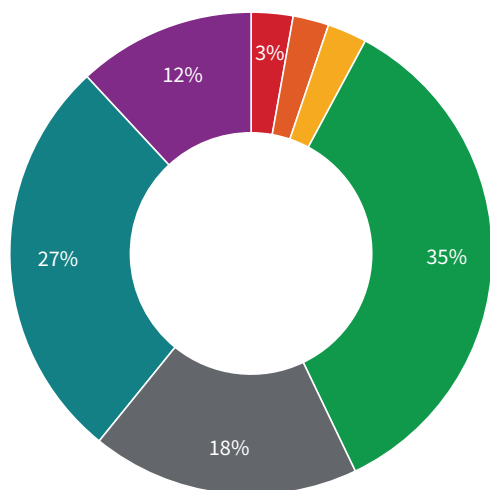
A magyarok legnagyobb része (36%) szerint a homoszexualitás örökölt, genetikai eredetű; 21% szerint lelki, környezeti hatások okozzák; 21% szerint az illető saját vá-

lasztása, döntése. Mindössze 5% vélekedik úgy, hogy a nevelés hatására alakul ki, és 4% teszi a reklámokat és a propagandát felelőssé.

A legtöbb magyar viszonylag jól becsüli a lesbikus, meleg és biszexuális emberek társadalmon belüli arányát: 40% szerint a társadalom 1-5%-a, 19% szerint 6-10%-a, és 6% szerint több mint 10%-a rendelkezik ilyen szexuális irányultsággal. 16% gondolja azt, hogy a lesbikus, meleg és biszexuális emberek aránya 1% alatti, ugyanakkor 19% nyilatkozott úgy, hogy nem tudja.

3. ÁBRA

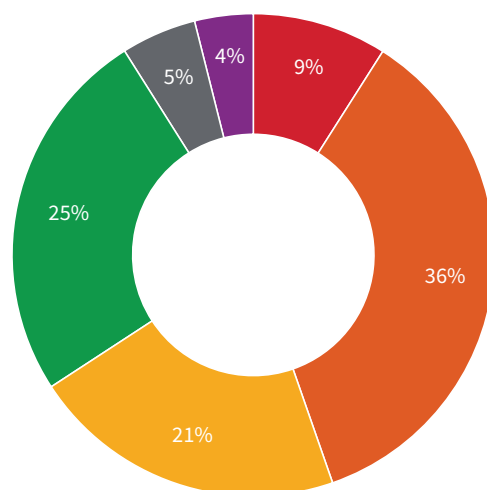
Az alábbiak közül melyik áll legközelebb az Ön véleményéhez?

- nem tudja
- Isten elleni bűn
- társadalom elleni bűn
- betegség
- a társadalmi normáktól, szabályoktól eltérő viselkedés
- az egyén magánügye
- az egyén alapvető emberi joga, hogy azonos nemű szexuális partnert válassz-e magának

4. ÁBRA

Ön hogy tudja, a homoszexualitás hogyan alakul ki?

- nem tudja
- örökölt, genetikai eredetű
- lelki, környezeti hatások okozzák
- az illető saját választása, döntése
- nevelés hatására alakul ki
- a reklámok, propaganda hatására alakul ki

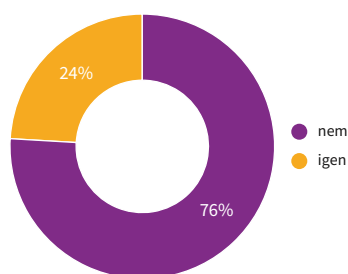
4 • Személyes tapasztalatok

Azon emberek aránya, akik első kézből származó, személyes tapasztalatokkal rendelkeznek LGBT+ emberek vonatkozásában fontos mutatószám: mutatja a szexuális irányultságukat, nemi identitásukat nyíltan vállaló LGBT+ emberek arányát, és a – korábbi kutatások szerint – erősen összefügg a közösséggel kapcsolatos pozitív attitűdökkel. Az emberek 24%-a nyilatkozott úgy, hogy ismer LGBT személyt, amely összhangban áll a közelmúltban közzétett hasonló tanulmányok adataival.

Azok közül, akik ismernek LGBT embereket személyesen, 3% nyilatkozott úgy, hogy sok, 64%, hogy néhány, és 33%, hogy egyetlen LGBT ismerőse van. Az LGBT ismerősök leggyakrabban a barátok (36%), a munkatársak (34%), a szomszédok (19%) és az iskolatársak (18%) közül kerülnek ki. Kevesebb mint 1% nyilatkozott úgy, hogy a szűkebb családjában, és 11%, hogy a tágabb családjában ismer LGBT embert.

5. ÁBRA

Ismer-e Ön személyesen leszbikus, meleg, biszexuális vagy transznemű embereket?

5 • Sztereotípiák

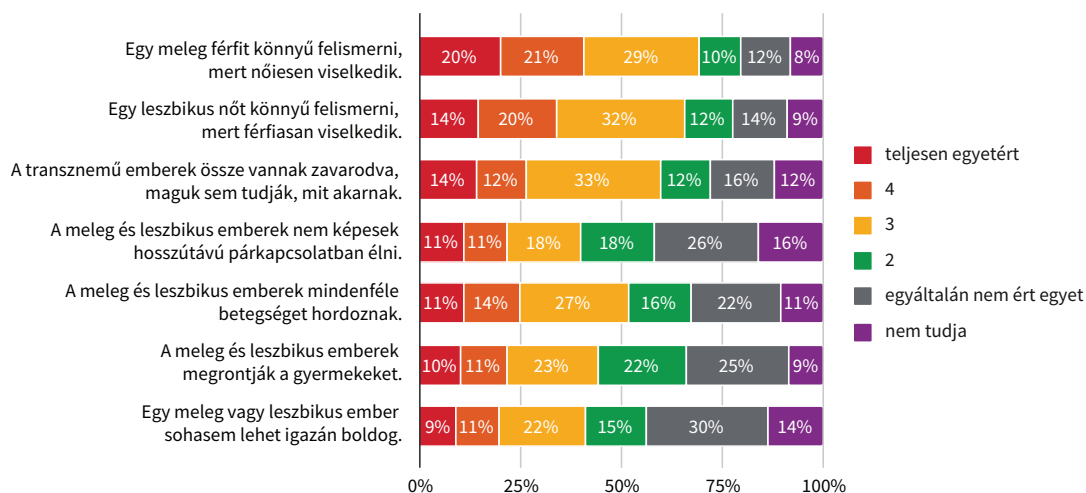
Az LGBT+ emberekkel szemben elutasító társadalmi attitűdök a közösség tagjairól széles körben elterjedt negatív sztereotípiákon alapulnak. A kutatás felmérte, hogy a magyarok mennyire értenek egyet néhány igen elterjedt sztereotípiával. A sztereotípiákkal kapcsolatos kérdések a kérdőív végén szerepeltek, így e kérdések feltétele nem befolyásolta a korábbi kérdésekre adott válaszokat.

A magyarok 25%-a szerint a meleg és leszbikusok mindenféle betegséget hordoznak, 22% szerint nem képesek hosszútávú párkapcsolatban élni, 21% szerint megrontják a gyermekeket és 20% szerint sohasem lehetnek igazán boldogok. Bár ezek a számok viszonylag alacsonyak, a bizonytalanok aránya minden kérdés esetén magas: ha összeadjuk az egyet is ért, meg nem is, illetve a nem tudja válaszokat a fenti kérdésekre, az alábbi arányokat kapjuk a bizonytalan válaszadókra: 38%, 34%, 32% és 36% az állítások fenti sorrendjében.

A meleg és leszbikus nemi önkifejezésével kapcsolatos sztereotipikus nézetek széles körben elterjedtek a magyarok körében: 41% gondolja, hogy egy meleg férfit könnyű felismerni, mert nőiesen viselkedik; 34% pedig hogy egy leszbikus nőt könnyű felismerni, mert férfiasan viselkedik. Itt is kifejezetten magas (37% és 40%) a bizonytalanok aránya. Az emberek 26%-a gondolja azt, hogy a transznemű emberek össze vannak zavarodva, maguk sem tudják, mit akarnak, míg további 45% bizonytalan e kérdésben.

6. ÁBRA

Mennyire ért egyet az alábbi kijelentésekkel?

6 • Családi elfogadás

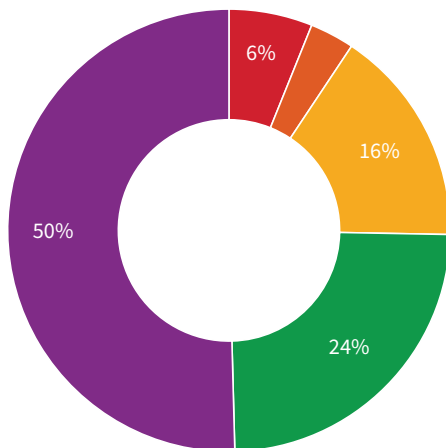
Ahogy azt láttuk az LGBT családtagot ismerők aránya nagyon alacsony, így a kutatás nem arra kérdezett rá, hogy a válaszadók hogyan fogadták, amikor megtudták rokonuk szexuális irányultságát vagy nemi identitását, hanem arra keresett választ, hogyan reagálnának egy ilyen hipotetikus helyzetben. 50% fejezett ki támogató véleményt, ők elfogadnák a gyermeküket, hiszen szeretik őket; 24% próbálná meggyőzni gyermekét, hogy ez nem jó út; 16% orvoshoz, pszichológushoz küldené gyermekét, hogy gyógyítsák ki ebből; 3% megszakítaná a kapcsolatot gyermekével.

Viszonylag sokan voltak (6%), akik nem tudták, hogyan viselkednének egy ilyen helyzetben.

A transznemű gyermekekre adott reakciók hasonló mintázatot követnek, de valamelyest kevésbé elfogadóak: 48% fogadná el gyermekét; 22% próbálná meggyőzni gyermekét, hogy ez nem jó út; 19% küldené gyermekét orvoshoz, pszichológushoz; és 3% szakítaná meg vele a kapcsolatot, míg 6% nem tudja, hogyan reagálna.

7. ÁBRA

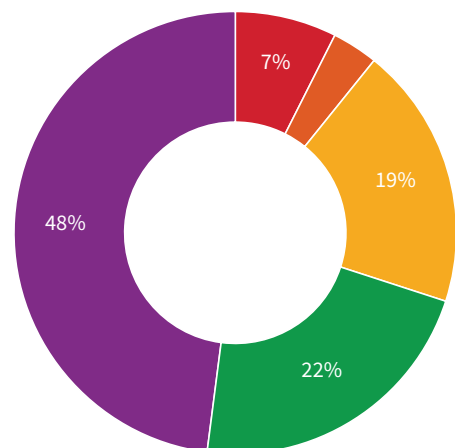
Ha az Ön gyermekéről kiderülne, hogy meleg, leszbikus vagy biszexuális, hogyan reagálna?

- nem tudja
- megszakítanám vele a kapcsolatot
- orvoshoz, pszichológushoz küldeném, hogy gyógyítsák ki ebből
- megpróbálnám meggyőzni, hogy ez nem jó út
- elfogadnám, hiszen a gyermekem, akit szeretek

8. ÁBRA

Hogyan reagálna, ha kiderülne, hogy a gyereke transznemű?

- nem tudja
- megszakítanám vele a kapcsolatot
- orvoshoz, pszichológushoz küldeném, hogy gyógyítsák ki ebből
- megpróbálnám meggyőzni, hogy ez nem jó út
- elfogadnám, hiszen a gyermekem, akit szeretek

7 • Párkapcsolat és gyermekvállalás

Az LMBT+ emberekkel kapcsolatos társadalmi és politikai viták az elmúlt években elsősorban a párkapcsolat és a gyermekvállalás körül forogtak, így elsősorban az azonos neműek közötti házasság és az örökbefogadás kérdését érintették. A magyarok 29%-a jelenleg teljesen vagy inkább egyetért azzal, hogy az azonos nemű párok is köthessenek házasságot, míg 42%-uk teljesen, vagy inkább ellenzi azt. 30% bizonytalan, egyet is ért, meg nem is, vagy nem tudja.

A magyarok annak kapcsán is igen megosztottak, hogy az azonos nemű párok nevelhessenek-e gyermeket. Többen vannak azok, akik egyetértenek azzal, hogy az azonos nemű párok is lehetnek jó szülők, illetve hogy egy gyermeknek jobb helye van egy azonos nemű párnál, mint a gyermekvédelmi rendszerben (42% szemben 31%-kal, illetve 38% szemben 31%-kal). A magyarok közel azonos arányban gondolják azt, hogy egy gyermeknek jobb helye van egy azonos nemű párnál, mint azok, akik szerint jobb, ha külföldre adják át örökbe (33% szemben 35%-kal). 35% ért egyet azzal, hogy ha egy gyermeket egy azonos nemű pár nevel, lehetővé kell tenni, hogy a pár egyik tagja örökbe fogadhassa partnere gyermekét, 31% pedig ellenzi azt, ugyanakkor 34% bizonytalan. Bár annak kapcsán a magyarok igen megosztottak, hogy az állam segítse-e az azonos nemű párok gyermekhez jutását, a szivárványcsaládok életébe való kormányzati beavatkozást már jóval kevésbé

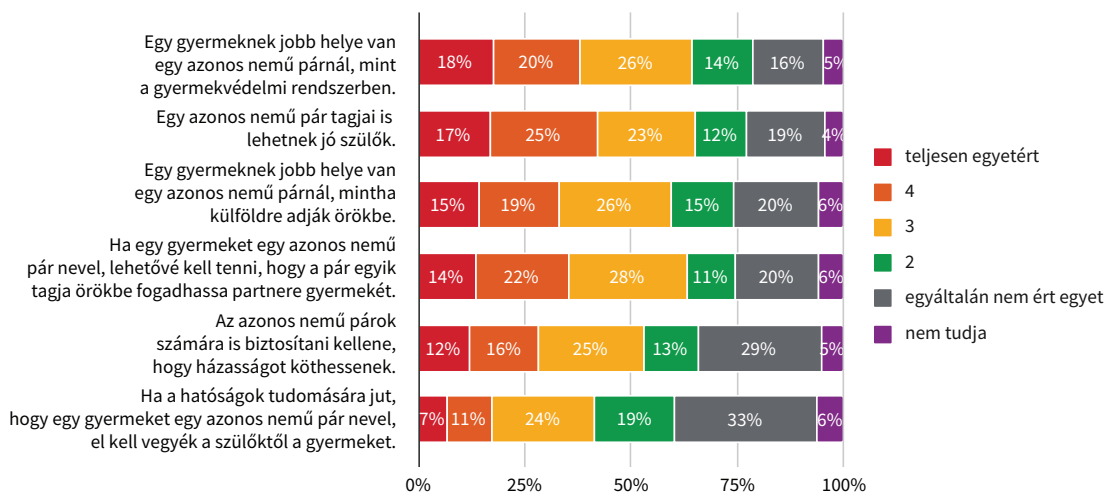
fogadják el: míg 17% szerint ha a hatóságok tudomására jut, hogy egy gyermeket egy azonos nemű pár nevel, el kell vegyék a szülőktől a gyermeket, több mint háromszor annyian vannak (52%), akik ezt egyértelműen ellenzik.

Az elmúlt években politikai viták tárgyává vált a 'család' fogalma: 2013 óta az Alaptörvény a család fogalmát a házasságra és a szülő-gyermek viszonyra szűkítve határozza meg. A kutatás azt találta, hogy a magyarok nem értenek egyet ezzel a leszűkítő családfogalommal. Sem a gyermekek jelenlétét, sem a kapcsolat jogi formáját nem tartják meghatározónak: a magyarok 70%-a szerint egy gyermek nélküli különemű házaspár család, ugyanakkor többen (88%) vannak azok, akik szerint házasság nélkül is családot alkot egy pár, ha van gyermekük. 79% a gyermeküket egyedül nevelő szülőket is családnak tartja. A többség (53%) szerint a házasságkötés és gyermekvállalás nélkül együttélő különemű párok is családot alkotnak.

A magyarok az azonos nemű párokat kevésbé tartják családnak, ugyanakkor a többség, 57% szerint egy gyermeket nevelő azonos nemű bejegyzett élettárs pár igenis család; és nem elhanyagolható azok száma sem (41%), akik szerint az azonos nemű párok családot alkotnak, ha kapcsolatukat bejegyeztetik.

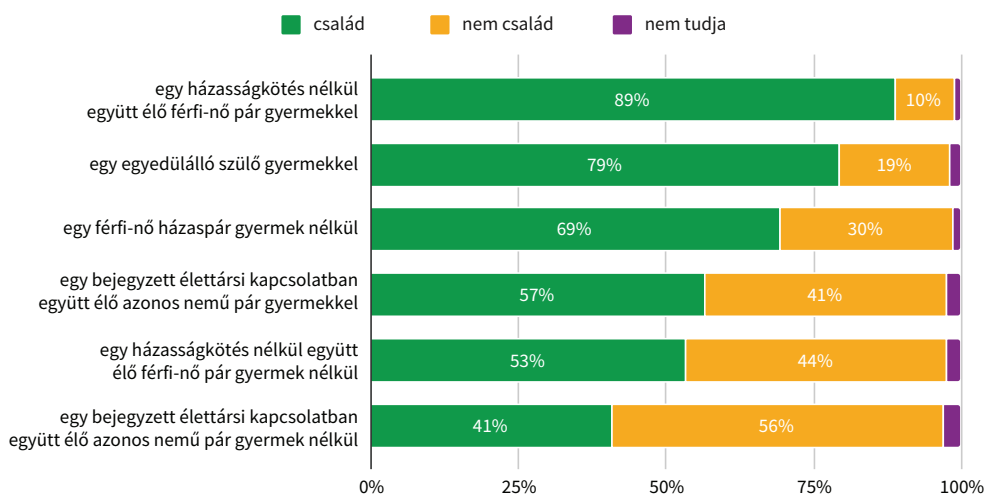
9. ÁBRA

Mennyire ért egyet az alábbi kijelentésekkel?

10. ÁBRA

Az alábbi együttélési formák közül melyiket tartja családnak?

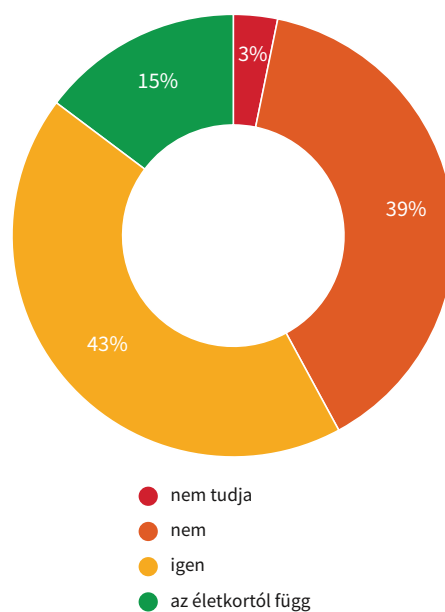
8 • Oktatás

A párkapcsolat és a gyermekvállalás mellett az elmúlt évek politikai vitáit az oktatás kérdése határozta meg. A politikai retorika ellenére a magyarok többsége (58%) egyetért azzal, hogy gyermekek az iskolai tananyag keretében találkozzanak a homoszexualitás témájával, igaz 15% szerint ez az életkortól függ. Azok közül, akik szerint a homoszexualitásról beszélni kell az iskolában, 44% gondolja úgy, hogy ezt 14-18 éves korban, és 28%, hogy 10-14 korban kell megtenni. 11% szerint bármely életkorban a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően. Mindössze 7% gondolja azt, hogy ezt a témák csak a 18. életévüket betöltött diákokkal szabadna megbeszélni.

A magyarok kevésbé tartanak a leszbikus, meleg és biszexuális tanároktól, mint azt a politikusok gondolják. 54% teljesen elfogadná, ha gyermekét leszbikus, meleg és biszexuális tanár tanítaná, 25% átkérné a gyermekét másik osztályba, 11% pedig a tanár eltávolítását kezdeményezné. Érdekes kiemelni, hogy azok körében, akiknek iskolás korú gyermeke van (30-50 év közöttiek) a leszbikus, meleg és biszexuális tanárok elfogadottsága még magasabb (60%).

11. ÁBRA

Helyes-e, ha a gyerekek az iskolai tananyag keretében találkoznak a homoszexualitás témájával?

9 • Munkahely

Az iskola és a család mellett a munkahely az a terület, ahol az LMBT+ emberek elfogadása alapvető jelentőségű. Napi nyolc órát egy homofób vagy transzfób közegben eltölteni, ahol az embernek titkolnia kell szexuális irányultságát vagy nemi identitását, nagyon megerőltető és frusztráló, ezért egyre több munkáltató tesz aktív lépéseket az LMBT+ emberek munkahelyi elfogadása érdekében. A magyarok többsége (57%) pozitívan vagy semlegesen reagálna, ha egy munkatársa megosztaná vele, hogy leszbikus, meleg vagy biszexuális: 14% ennek kifejezetten örülne, a bizalom jelének venné; 43% pedig úgy nyilatkozott, hogy tudomásul venné a tényt, és a kapcsolatuk nem változna az előbújás után. 32% kerülné ezt a témát munkatársával, és 8% próbálná elintézni, hogy ne kelljen az adott munkatárssal dolgoznia. Az arányok hasonlóan alakulnak a transz emberek előbújása esetén: 13%, 41%, 34% és 9%.

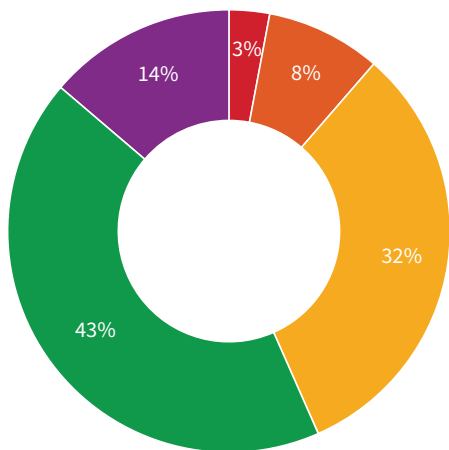
A munkáltatók elfogadást elősegítő intézkedéseinek fogadtatása ugyanakkor kevésbé pozitív: csak 16% örülne a proaktív lépéseknek; 39%-ot nem zavarná, de nem is

örülne neki, ha munkáltatója ilyen lépéseket tene; 37%-ot zavarná, mert szerintük ez a téma nem a munkahelyre való; 4%-ot pedig annyira zavarná, hogy munkahelyet váltana. Fontos kiemelni, hogy a fizikai és szellemi foglalkoztatottak körében a támogatók aránya jelentősen eltér (13% a 21%-kal szemben).

Az a vélekedés, hogy az LMBT+ témák nem tartoznak a munkahelyre, mivel a magánélet részét képezik sokak körében él, ideértve a cégvezetőket. A kutatás azt találta, hogy ez a vélekedés nem állja meg a helyét: a szexualitással és párkapcsolattal összefüggő témák igenis részei a munkatársak közötti beszélgetéseknek: a válaszadók 50%-a szerint gyakran merül fel témaként a szabadidő eltöltése, 45% esetében a gyermeknevelés, 32% esetében pedig a párkapcsolat. Még kifejezetten a szex is gyakori beszédtema 12%-uk esetében. Azok aránya, akik szerint ezek a témák egyáltalán nem jelennek meg a munkahelyi beszélgetésekben mindössze 13, 18, 20 és 46% (a fenti témák sorrendjében).

12. ÁBRA

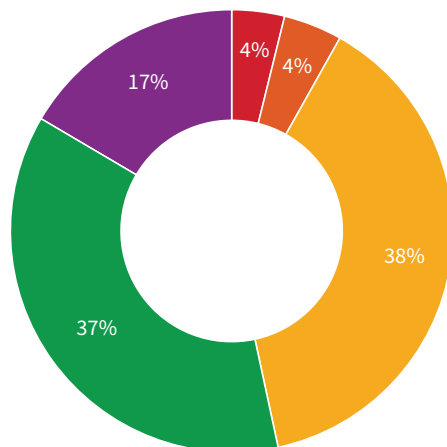
Hogyan reagálna rá, ha egy munkatársa megosztaná Önnel, hogy meleg, leszbikus vagy biszexuális?

- nem tudja
- próbálnám elintézni, hogy ne kelljen vele dolgoznom
- kerülném vele ezt a témát
- tudomásul venném, a kapcsolatunk nem változna
- örülnek neki, hogy megbízott bennem

13. ÁBRA

Hogyan fogadná, ha munkahelye lépéseket tene a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű munkavállalók helyzetének javítása érdekében?

- nem tudja
- munkahelyet váltanék
- nem zavarna, de nem is örülnek neki
- zavarna, ez a téma nem a munkahelyre való
- örülnek neki, fontos, hogy a munkahelyen senkit se érjen megkülönböztetés

10 • Transz és interszex témák

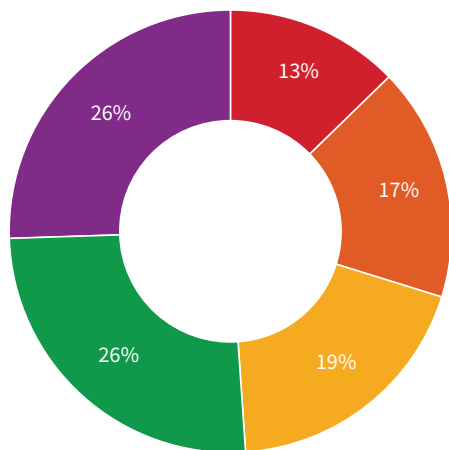
A transz és interszex embereket érintő kérdések jóval kevesebb figyelmet kapnak a politikai és társadalmi közbeszédben. 2018 májusa óta a transz emberek nem kérhetik nemük jogi elismerését, mivel ezen eljárásokat a hatóságok felfüggesztették. A magyarok jelentős többsége ezzel nem ért egyet: mindössze 17% gondolja úgy, hogy a transz emberek semmilyen körülmények között se változtathassák meg nemüket és nevüket az irataikban; 26% szerint ezt lehetővé kell tenni és ez csak az érintett saját döntésén múljon; 26% szerint csak akkor kellene lehetővé tenni, ha az orvosok megállapítják az érintettől, hogy transznemű; míg 20% csak akkor tenné azt lehetővé, miután műtéti-

leg megváltoztatták az érintett nemét. Viszonylag magas (13%) azok aránya, akik nem tudják mit gondoljanak erről a kérdéstről.

A magyarok az interszex gyermekeken végzett ún. „normalizáló” műtétekről is hasonlóan gondolkodnak: 34% szerint csak az egészségügyileg feltétlen szükséges műtéteket végezzék el, a többitől maga az érintett döntsön, amikor felnőtt; 27% az orvosokra, 13% pedig a szülőkre bízna ezt a döntést. Csak 17% gondolja úgy, hogy a gyermeket műtsék meg mihamarabb, és a szülők neveljék őt fiúként vagy lányként. A válaszadók 9% nem tudott választani.

14. ÁBRA

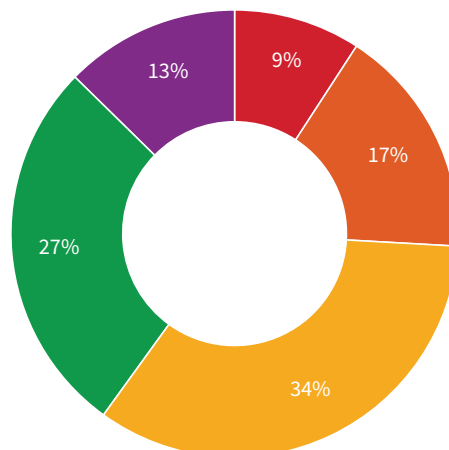
Ön szerint egy transznemű személy hivatalosan is megváltoztathassa a nemét és a nevét az irataiban?

- nem tudja
- semmilyen körülmények között sem kellene lehetővé tenni
- igen, de csak miután műtétilag megváltoztatták a nemét
- lehetővé kell tenni, de csak ha az orvosok megállapítják róla, hogy transznemű
- ezt lehetővé kell tenni és ez csak a saját döntésén múljon

15. ÁBRA

Ha egy csecsemő olyan nemi szervekkel születik, amely alapján nem lehet egyértelműen eldönteni, hogy fiú-e vagy lány, hogyan járjanak el az orvosok?

- nem tudja
- műtsék meg mihamarabb, és a szülők neveljék a gyermeket fiúként vagy lányként
- csak az egészségügyileg feltétlen szükséges műtéteket hajtsák végre, a többitől maga az érintett döntsön, amikor felnőtt
- bízzák az orvosokra ennek eldöntését
- bízzák a szülőkre ennek eldöntését

11 • Aktivizmus

A civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a társadalmi hozzáállás és a politikai napirend alakításában. Kutatásunk szerint az LMBT+ szervezetek Magyarországon más civil szervezetekhez képest kevésbé ismertek. Míg a magyarok 77%-a hallott már a Greenpeace-ről, 56%-a a NANE-ről és 37%-a a TASZ-ról, csak 17% hallott a Magyar LMBT Szövetségről és 12% a Háttér Társaságról. A legismertebb magyar LMBT+ szervezet a Budapest Pride, amelyről 48% hallott már (és közülük 16% ismeri is a szervezet munkáját). Mielőtt a konkrét szervezetek ismertségére kérdeztünk rá, kértük a válaszadókat, hogy sorolják fel az általuk ismert LMBT+ civil szervezeteket. Összesen 8% tudott ilyen szervezetet felsorolni: 46-an a Magyar LMBT Szövetséget, 38-an a Budapest Pride-ot, 2-en a Háttér Társaságot, egy személy pedig a Szimpozion Egyesületet említette. 8 személy említette a TASZ-t, mint általános emberi jogi szervezetet, és 15-en említettek olyan szervezetet, amelyek a valóságban nem foglalkoznak LMBT+ témákkal.

Az LMBT+ szervezetek nem csak, hogy nem ismertek, de a magyarok elsöprő többsége nem is támogatná adományokkal a munkájukat. 87% akkor sem támogatna ilyen szervezetet, ha anyagi helyzete megengedné, 9% támogatna és 4% nem tudja.

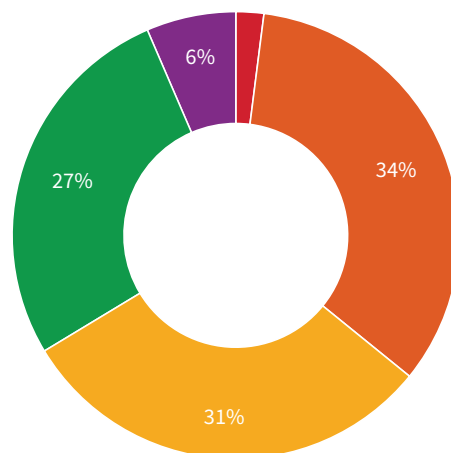
A Pride felvonulások fontos szerepet töltenek be az LMBT+ közösség kulturális és politikai életében; Magyarországon 1997 óta szerveznek ilyen felvonulást minden évben. A Pride felvonulások megítélése még azok körében is igen ellentmondásos, akik egyébként támogatják az LMBT+ jogokat. Mindössze 7% támogatja a Pride-ot, 27% a célokkal egyetért, de a felvonulást túl provokatívnak tartja; 31% nem ért ugyan egyet a felvonulással, de úgy véli, joguk van felvonulni; 34% tiltaná be a Pride-ot.

Az elmúlt években nemcsak civil szervezetek, hanem cégek is szerveztek az LMBT+ emberek egyenlőségét előmozdító kampányokat. Ezek közül a legnagyobb visszhangot a Coca-Cola 2019 augusztusi, #loveislove címet viselő kampánya volt, amelynek hatására a cég ellen számos

konzervatív szervezet és politikus bojkottot hirdetett. Bár a kutatás szerint többen vannak azok, akik ellenezték, mint akik örültek neki (29% a 11%-kal szemben), az emberek többségét (54%) nem zavarta, de nem is örült neki. Általánosságban a cégek LMBT+ egyenlőség melletti kiállását az emberek nem igazán üdvözlik: mindössze 4% mondta azt, hogy ennek hatására szívesebben vásárolná az adott terméket; 22% kevésbé szívesen vásárolná a terméket; 12% pedig egyáltalán nem vásárolna többet abból a termékből. Az emberek többsége (59%) ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy egy ilyen kampány nem befolyásolná, se többet, se kevesebbet nem vásárolna az adott termékből.

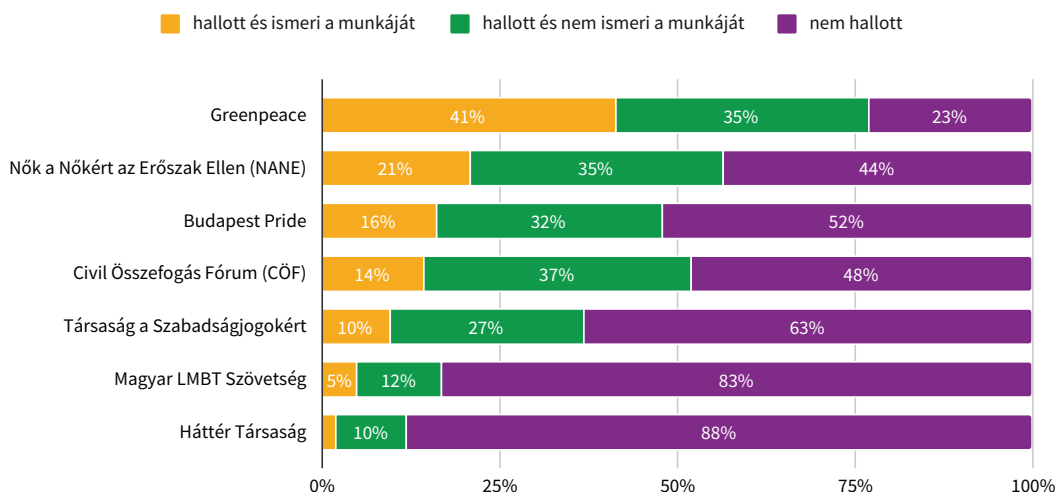
16. ÁBRA

Mit gondol Ön a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberek hátrányos megkülönböztetésére figyelmet felhívó, nyaranta Budapesten megrendezett felvonulásról?

- nem tudja
- az ilyen felvonulásokat be kellene tiltani
- nem értek ugyan egyet vele, de joguk van felvonulni
- a célokkal egyetértek, de a felvonulás túl provokatív
- támogatom, fontos felhívni erre a témára a figyelmet

Az alábbi civil szervezetek közül melyikről hallott már, és melyikről nem?

12 • Politika

Az LGBT+ emberek elfogadottsága erősen korrelál a politikai véleményekkel: míg a Momentum szavazóinak 46%-a, az MSZP szavazóinak 32%-a, az LMP szavazóinak 29%-a, a DK szavazóinak pedig 27%-a támogatja az azonos nemű párok házasságát, a FIDESZ szavazóinak csak 23%-a, a Jobbik szavazóinak 18%-a, a Mi Hazánk szavazóinak csak 14%-a. Az összefüggés hasonló a partner gyermekének örökbefogadása esetén is: a Momentum szavazóinak 44%-a, az MSZP szavazóinak 38%-a, a DK szavazóinak 29%-a, az LMP szavazóinak 29%-a támogatná azt, míg a FIDESZ szavazóinak 33%-a, a Jobbik szavazóinak 32%-a, Mi Hazánk szavazóinak pedig 23%-a.

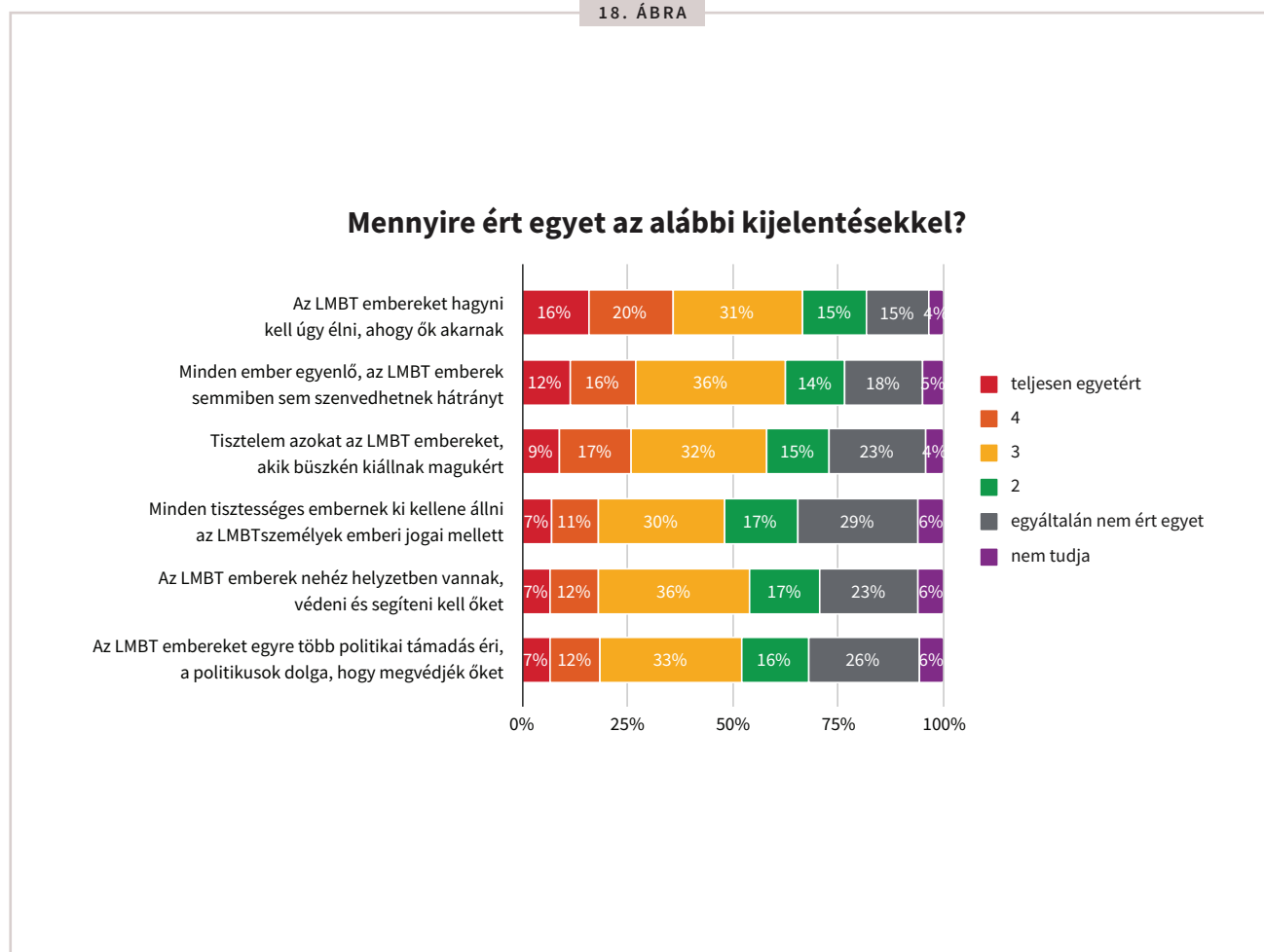
A szavazók inkább negatívan, mint pozitívan (34% szemben 7%-kal) reagálnának rá, ha egy politikai párt vagy politikus kiállna a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberek egyenlősége mellett, a többséget (54%) ugyanakkor ez nem befolyásolná. Érdekes megjegyezni, hogy míg a DK szavazói a baloldali pártok közül a legkevésbé támogatók, ők azok, akiknek véleményét pártjukról legkevésbé mozdítaná negatív irányba egy ilyen lépés.

13 • Társadalmi kommunikáció

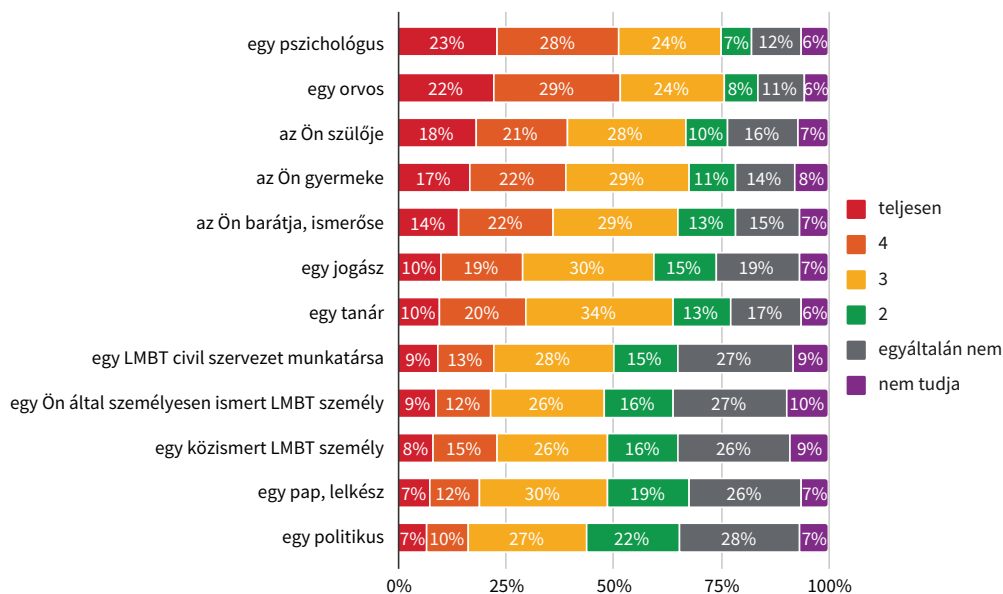
Jelen kutatás egyik célja az volt, hogy segítse az LMBT+ szervezetek tudatosság-növelő és kommunikációs tevékenységét. Ennek érdekében megvizsgáltuk, hogy melyek azok az üzenetek, amelyekhez a magyarok leginkább pozitívan viszonyulnak. A magánélet és az egyenlőség tűnik a legerősebb keretnek: 36% értett egyet azzal, hogy az LMBT embereket hagyni kell úgy élni, ahogy ők akarnak; 28% szerint minden ember egyenlő, az LMBT emberek sem szenvedhetnek hátrányt; 26% tiszteli azokat az LMBT embereket, akik büszkén kiállnak magukért; 19% gondolja azt, hogy az LMBT emberek nehéz helyzetben vannak, védeni és segíteni kell őket, és hogy az LMBT embereket egyre több politikai támadás éri, a politikusok dolga, hogy megvédjék őket, 18% pedig azt, hogy minden tisztességes embernek ki kellene állni az LMBT személyek emberi jogai mellett.

Az üzenetek tartalma mellett az üzenetvivő helyes megválasztása is fontos lehet: a magyarok nagyon markáns véleménnyel rendelkeznek arról, hogy kinek a véleményére adnak LMBT+ kérdésekben. A leginkább az orvosok és a pszichológusok véleményére adnak (52% és 51%); őket a közeli ismerősök követik: a szülők, gyermekek és barátok (39-39% és 36%); őket pedig más szakemberek: jogászok és tanárok (29-29%). A legkevésbé a politikusokat és a papokban véleményére hallgatnak az emberek (16% és 18%). Érdekes, hogy maguk az érintettek, vagyis az LMBT emberek és jogvédő és egyéb szervezeteik a kevésbé megbízható csoportba kerültek: csak 21-22% hallgatna egy LMBT ismerősére, egy közismert LMBT emberre vagy egy LMBT civil szervezet munkatársára.

18. ÁBRA

Mennyire hallgatna az alábbi személyek véleményére a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberekkel kapcsolatos kérdésekben?

15 • Ajánlások

Az LGBT+ emberek társadalmi elfogadásért küzdő állami szervek és civil szervezetek:

1. Használjanak könnyen érthető nyelvezetet, a bonyolultabb fogalmakat, különösen az LGBT+ kifejezést magyarázzák meg a kommunikáció során.
2. A problémák leírásakor elsősorban az érintettek magánélethez való jogára és az egyenlőségre hivatkozzanak, és ne a csoport sérülékenységét hangsúlyozzák.
3. Az üzenetek célba juttatása során támaszkodjanak a szakemberek, elsősorban az orvosok, pszichológusok, jogászok és tanárok segítségére.
4. Folytassanak olyan kampányokat, amelyek megszólítják a fiatalokat, és ösztönzik őket arra, hogy szüleikkel és más családtagjaikkal LGBT+ témákról beszélgeszenek.
5. Fordítsanak több energiát arra, hogy tevékenységüket a szélesebb társadalom is megismerje.
6. Érdekérvényesítő és kommunikációs munkájuk során hivatkozzanak jelen kutatási jelentés következtetéseire.

15 • Táblázatok

1. táblázat: Ön találkozott már az „LMBT” kifejezéssel?		
	%	Érvényes %
igen	21,6%	21,9%
nem	76,7%	77,8%
nem tudja	0,3%	0,3%
Összesen	98,5%	100,0%
nincs válasz	1,5%	
Összesen	100,0%	

2. táblázat: Ön hogyan hivatkozna azokra az emberekre, tehát hogyan nevezné meg azokat, akik velük azonos nemű személyek iránt éreznek érzelmi és szexuális vonzalmat, vagyis férfiként férfihez, nőként nőkhöz vonzódnak?		
	említések száma	%
meleg	350	29,8%
leszbikus	98	8,6%
biszexuális	5	0,4%
homoszexuális	184	16,0%
buzi	125	10,6%
hom*	69	5,7%
„más”	173	14,8%
beteg	24	1,8%
negatív állítás	57	4,1%
pozitív állítás	14	1,0%

3. táblázat: És hogyan hivatkozna azokra az emberekre, hogyan nevezné meg azokat, akik nem azonosulnak a születéskori nemükkel, vagyis férfinak születtek, de nőként szeretnének élni, vagy nőnek születtek, de férfiként szeretnének élni?

	említések száma	%
transz*	198	18,1%
transzvesztita	107	10,3%
egyéb kifejezés	17	1,2%
szexuális irányultságra utaló kifejezés	117	9,9%
„más”	24	2,1%
hermafrodita	2	0,1%
betegség	57	5,3%
negatív állítás	55	4,1%
pozitív állítás	15	1,1%
magánügy	5	0,4%
nem tudja	30	2,8%

4. táblázat: És pontosan tudja is, hogy mit jelent?

	%	Érvényes %
pontosan tudja is, hogy mit jelent	9,9%	44,5%
nagyjából tudja, de nem pontosan	10,7%	48,0%
fogalma sincs, hogy mit jelent	1,6%	7,3%
nem tudja	0,0%	0,2%
Összesen	22,4%	100,0%
nincs válasz	77,6%	
Összesen	100,0%	

5. táblázat: Ismer-e Ön személyesen leszbikus, meleg, biszexuális vagy transznemű embereket?

	%	Érvényes %
igen	23,6%	24,1%
nem	74,6%	75,9%
Összesen	98,2%	100,0%
nincs válasz	1,8%	
Összesen	100,0%	

6. táblázat: Hányat?

	%	Érvényes %
sokat	0,8%	3,3%
néhányat	15,0%	63,5%
egyet	7,7%	32,7%
nem tudja	0,1%	0,6%
Összesen	23,6%	100,0%
nincs válasz	76,4%	
Összesen	100,0%	

7. táblázat: Milyen kapcsolat fűzi Önt ezekhez az ismerőseihez?

	%
közeli családtag (gyermek, testvér, szülő)	0,9%
távolabbi családtag	10,8%
barát	36,0%
szomszéd	18,4%
munkatárs	33,7%
iskolatárs	17,5%
egyéb	26,7%

8. táblázat: Ha az Ön gyermekéről kiderülne, hogy meleg, leszbikus vagy biszexuális, hogyan reagálna?

	%	Érvényes %
elfogadnám, hiszen a gyermekem, akit szeretek	49,3%	50,4%
megpróbálnám meggyőzni, hogy ez nem jó út	23,7%	24,3%
orvoshoz, pszichológushoz küldeném, hogy gyógyítsák ki ebből	15,6%	16,0%
megszakítanám vele a kapcsolatot	3,2%	3,2%
nem tudja	6,0%	6,1%
Összesen	97,7%	100,0%
nincs válasz	2,3%	
Összesen	100,0%	

9. táblázat: Hogyan reagálna, ha kiderülne, hogy a gyereke transznemű?

	%	Érvényes %
elfogadnám, hiszen a gyermekem, akit szeretek	46,8%	48,0%
megpróbálnám meggyőzni, hogy ez nem jó út	21,5%	22,0%
orvoshoz, pszichológushoz küldeném, hogy gyógyítsák ki ebből	18,8%	19,2%
megszakítanám vele a kapcsolatot	3,3%	3,4%
nem tudja	7,3%	7,4%
Összesen	97,6%	100,0%
nincs válasz	2,4%	
Összesen	100,0%	

10. táblázat: Most különböző témákat sorolok fel, és kérem, mondja meg, hogy az Ön (volt) munkahelyén milyen sűrűn merülnek (merültek) fel ezek a témák a munkatársak közötti beszélgetések során? Gyakran, ritkán vagy soha?

	gyakran	ritkán	soha	nem tudja	Összesen
párkapcsolatok	32,2%	46,9%	20,2%	0,7%	100,0%
gyerekek, gyereknevelés	45,4%	36,5%	17,5%	0,7%	100,0%
szabadidő eltöltése (pl. hétvégi programok)	50,5%	36,0%	12,9%	0,7%	100,0%
politika	16,1%	52,2%	31,0%	0,7%	100,0%
vallás	6,1%	36,3%	56,9%	0,7%	100,0%
szex	12,1%	40,6%	46,7%	0,7%	100,0%

11. táblázat: Hogyan reagálna rá, ha egy munkatársa megosztaná Önnel, hogy meleg, leszbikus vagy biszexuális?

	%	Érvényes %
örülnék neki, hogy megbízott bennem	13,5%	13,8%
tudomásul venném, a kapcsolatunk nem változna	42,2%	42,9%
kerülném vele ezt a témát	31,5%	32,0%
próbálnám elintézni, hogy ne kelljen vele dolgoznom	8,3%	8,4%
nem tudja	2,9%	3,0%
Összesen	98,5%	100,0%
nincs válasz	1,5%	
Összesen	100,0%	

12. táblázat: Hogyan reagálna, ha egy munkatársa elmondaná, hogy ő transznemű?

	%	Érvényes %
örülnék neki, hogy megbízott bennem	12,6%	12,8%
tudomásul venném, a kapcsolatunk nem változna	40,5%	41,2%
kerülném vele ezt a témát	33,7%	34,3%
próbálnám elintézni, hogy ne kelljen vele dolgoznom	8,6%	8,8%
nem tudja	2,8%	2,8%
Összesen	98,3%	100,0%
nincs válasz	1,7%	
Összesen	100,0%	

13. táblázat: Hogyan fogadná, ha munkahelye lépéseket tenne a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű munkavállalók helyzetének javítása érdekében?

	%	Érvényes %
örülnék neki, fontos, hogy a munkahelyen senkit se érjen megkülönböztetés	16,2%	16,5%
nem zavarna, de nem is örülnék neki	37,8%	38,5%
zavarna, ez a téma nem a munkahelyre való	36,1%	36,8%
munkahelyet váltanék	4,2%	4,3%
nem tudja	3,8%	3,9%
Összesen	98,1%	100,0%
nincs válasz	1,9%	
Összesen	100,0%	

14. táblázat: Helyes-e, ha a gyerekek az iskolai tananyag keretében találkozna k a homoszexualitás témájával?

	%	Érvényes %
igen	42,5%	43,2%
az életkortól függ	14,5%	14,7%
nem	38,3%	38,9%
nem tudja	3,2%	3,2%
Összesen	98,6%	100,0%
nincs válasz	1,4%	
Összesen	100,0%	

15. táblázat: Milyen életkorban legyen szó az iskolában a homoszexualitásról?

	%	Érvényes %
6-10 éves kor között	3,3%	5,5%
10-14 éves kor között	16,7%	27,7%
14-18 éves kor között	26,3%	43,5%
18 éves kor felett	4,2%	7,0%
bármely életkorban a gyermek fejlettségi szintjének megfelelően	6,7%	11,1%
nem tudja	3,1%	0,1%
Összesen	60,4%	100,0%
nincs válasz	39,6%	
Összesen	100,0%	

16. táblázat: Hogyan fogadná, ha gyermekét egy meleg, leszbikus vagy biszexuális tanár tanítaná az iskolában?

	%	Érvényes %
nem zavarna, az számít, hogy jó szakember legyen	52,4%	54,3%
átképném a gyermekemet másik osztályba	23,8%	24,7%
kezdemenyezném, hogy a tanárt távolítsák el az iskolából	10,5%	10,8%
nem tudja	9,6%	9,9%
Összesen	96,3%	100,0%
nincs válasz	3,7%	
Összesen	100,0%	

17. táblázat: Most felsorolok néhány kijelentést, amelyeket mások mondtak az azonos nemű párok gyermekvállalása kapcsán, és kérem, mondja meg, hogy melyikkel mennyire ért egyet. Osztályozzon egytől ötig, ahogy az iskolában szokás, tehát az 1-es jelentse, hogy egyáltalán nem ért egyet, míg az 5-ös azt, hogy teljes mértékben egyetért! Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.

	teljesen egyetért	4	3	2	egyáltalán nem ért egyet	nem tudja	összesen
Egy gyermeknek jobb helye van egy azonos nemű párnál, mint a gyermekvédelmi rendszerben.	17,8%	20,4%	26,1%	14,4%	16,4%	4,8%	100,0%
Egy azonos nemű pár tagjai is lehetnek jó szülők.	17,1%	25,1%	22,9%	12,0%	18,7%	4,2%	100,0%
Egy gyermeknek jobb helye van egy azonos nemű párnál, mintha külföldre adják örökbe.	14,5%	18,6%	26,4%	14,9%	19,6%	6,0%	100,0%
Ha egy gyermeket egy azonos nemű pár nevel, lehetővé kell tenni, hogy a pár egyik tagja örökbe fogadhassa partnere gyermekét.	13,7%	21,8%	27,8%	11,3%	19,8%	5,7%	100,0%
Az azonos nemű párok számára is biztosítani kellene, hogy házasságot köthessenek.	12,4%	16,1%	24,6%	12,8%	28,9%	5,3%	100,0%
Ha a hatóságok tudomására jut, hogy egy gyermeket egy azonos nemű pár nevel, el kell vegyék a szülőktől a gyermeket.	6,8%	10,6%	24,3%	18,8%	33,2%	6,3%	100,0%

18. táblázat: Felsorolok különféle együttélési formákat, és kérem, mondja meg, hogy melyiket tartja családnak, és melyiket nem!

	családnak tartja	nem tartja annak	nem tudja	összesen
egy házasságkötés nélkül együtt élő férfi-nő pár gyermekkel	88,7%	10,0%	1,3%	100,0%
egy házasságkötés nélkül együtt élő férfi-nő pár gyermek nélkül	53,3%	44,2%	2,5%	100,0%
egy férfi-nő házaspár gyermek nélkül	69,2%	29,5%	1,4%	100,0%
egy bejegyzett élettársi kapcsolatban együtt élő azonos nemű pár gyermek nélkül	40,7%	56,2%	3,1%	100,0%
egy bejegyzett élettársi kapcsolatban együtt élő azonos nemű pár gyermekkel	56,5%	41,0%	2,5%	100,0%
egy egyedülálló szülő gyermekkel	79,4%	18,7%	1,9%	100,0%

19. táblázat: Különböző vélemények vannak arról, hogy egy transznemű személy hivatalosan is megváltoztathassa a nemét és a nevét az irataiban. Ön mit gondol erről?

	%	Érvényes %
ezt lehetővé kell tenni és ez csak a saját döntésén múljon	24,7%	25,5%
lehetővé kell tenni, de csak ha az orvosok megállapítják róla, hogy transznemű	24,8%	25,6%
igen, de csak miután műtétileg megváltoztatták a nemét	18,5%	19,1%
semmilyen körülmények között sem kellene lehetővé tenni	16,6%	17,1%
nem tudja	12,3%	12,7%
Összesen	96,9%	100,0%
nincs válasz	3,1%	
Összesen	100,0%	

20. táblázat: Ha egy csecsemő olyan nemi szervekkel születik, amely alapján nem lehet egyértelműen eldönteni, hogy fiú-e vagy lány, hogyan járnak el az orvosok?

	%	Érvényes %
csak az egészségügyileg feltétlen szükséges műtéteket hajtsák végre, a többitől maga az érintett döntsön, amikor felnőtt	33,1%	34,1%
bízzák az orvosokra ennek eldöntését	26,6%	27,4%
bízzák a szülőkre ennek eldöntését	12,3%	12,7%
műtsék meg mihamarabb, és a szülők neveljék a gyermeket fiúként vagy lányként	16,2%	16,7%
nem tudja	8,9%	9,2%
Összesen	97,2%	100,0%
nincs válasz	2,8%	
Összesen	100,0%	

21. táblázat: Talán hallott róla, hogy a nyáron a Coca Cola cég azonos nemű párokat ábrázoló óriásplakátokat helyezett ki Budapesten. Mit gondolt Ön erről?

	%	Érvényes %
szívesebben vásárolná a terméket	3,8%	3,8%
nem befolyásolná, se többet, se kevesebbet nem vásárolna belőle	57,9%	58,9%
kevésbé szívesen vásárolná a terméket	22,0%	22,4%
egyáltalán nem vásárolna többet a termékből	11,7%	11,9%
nem tudja	2,9%	3,0%
Összesen	98,3%	100,0%
nincs válasz	1,7%	
Összesen	100,0%	

23. táblázat: Hogyan befolyásolná az Ön véleményét, ha egy politikai párt vagy politikus kiállna a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberek egyenlősége mellett? Az a párt vagy politikus...

	%	Érvényes %
rokonszenvesebb lenne	7,3%	7,4%
nem befolyásolná	53,2%	54,3%
kevésbé lenne rokonszenves	33,8%	34,4%
nem tudja	3,7%	3,8%
Összesen	98,0%	100,0%
nincs válasz	2,0%	
Összesen	100,0%	

24. táblázat: Többféle nézet van a homoszexualitás kialakulásáról, Ön hogy tudja, a homoszexualitás hogyan alakul ki?

	%	Érvényes %
örökölt, genetikai eredetű	35,1%	35,6%
lelki, környezeti hatások okozzák	20,8%	21,1%
az illető saját választása, döntése	24,8%	25,2%
nevelés hatására alakul ki	5,0%	5,0%
a reklámok, propaganda hatására alakul ki	3,9%	3,9%
nem tudja	8,9%	9,0%
Összesen	98,4%	100,0%
nincs válasz	1,6%	
Összesen	100,0%	

25. táblázat: Az emberek különböző módon gondolkodnak a homoszexualitásról. A kártyán felsorolt vélemények közül melyik áll a legközelebb az Ön véleményéhez?

	%	Érvényes %
az egyén alapvető emberi joga, hogy azonos nemű szexuális partnert választ-e magának	11,7%	11,9%
az egyén magánügye	26,7%	27,3%
a társadalmi normáktól, szabályoktól eltérő viselkedés	17,6%	17,9%
betegség	34,4%	35,0%
társadalom elleni bűn	2,6%	2,6%
Isten elleni bűn	2,4%	2,4%
nem tudja	2,7%	2,8%
Összesen	98,1%	100,0%
nincs válasz	1,9%	
Összesen	100,0%	

26. táblázat: Ön szerint a magyar lakosság mekkora része, hány százaléka meleg, leszbikus vagy biszexuális?

	%	Érvényes %
1% alatt	15,4%	16,0%
1-5% között	38,2%	39,7%
6-10% között	18,0%	18,7%
11-20% között	4,6%	4,7%
több mint 20%	1,4%	1,5%
nem tudja	18,7%	19,4%
Összesen	96,3%	100,0%
nincs válasz	3,7%	
Összesen	100,0%	

27. táblázat: Most felsorok különböző személyeket, és kérem, mindegyikről mondja meg, hogy mennyire hallgatna a véleményére a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberekkel kapcsolatos kérdésekben? Megint osztályozzon egytől ötig: ötöst adjon, ha teljes mértékben elfogadná az illető véleményét, és egyest, ha egyáltalán nem hallgatna a véleményére.

	teljesen egyetért	4	3	2	egyáltalán nem ért egyet	nem tudja	Összesen
egy Ön által személyesen ismert LGBT személy	8,9%	12,4%	26,4%	15,9%	26,5%	9,8%	100,0%
egy közismert LGBT személy	7,9%	14,9%	25,9%	16,3%	26,1%	8,9%	100,0%
egy LGBT civil szervezet munkatársa	9,1%	13,0%	27,7%	14,9%	26,7%	8,5%	100,0%
az Ön szülője	17,9%	21,2%	27,5%	10,0%	16,0%	7,4%	100,0%
az Ön gyermeke	16,5%	22,3%	28,7%	10,6%	13,8%	8,0%	100,0%
az Ön barátja, ismerőse	14,0%	22,1%	29,0%	13,3%	14,9%	6,8%	100,0%
egy jogász	9,9%	18,9%	30,4%	14,5%	19,3%	7,0%	100,0%
egy orvos	22,3%	29,3%	24,0%	7,7%	10,8%	5,9%	100,0%
egy pszichológus	23,0%	28,3%	23,7%	7,2%	11,6%	6,3%	100,0%
egy tanár	9,5%	20,1%	34,1%	13,3%	16,6%	6,4%	100,0%
egy politikus	6,6%	9,7%	27,3%	21,6%	28,1%	6,7%	100,0%
egy pap, lelkész	7,1%	11,5%	30,1%	18,8%	26,0%	6,5%	100,0%

28. táblázat: Hallott-e már Ön olyan civil szervezetekről, amelyek a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberek helyzetének javításán dolgoznak? Melyek ezek a szervezetek?

	Említések száma	%
Létező LGBT szervezet	80	7,7%
Magyar LGBT Szövetség	46	4,6%
Háttér Társaság	2	0,2%
Budapest Pride	38	3,3%
Szimpozion Egyesület	1	0,0%
Nem létező LGBT szervezet	4	0,3%
Társaság a Szabadságjogokért	8	1,0%
Egyéb nem LGBT szervezet	15	1,3%

29. táblázat: Most felsorolok néhány civil szervezetet, és kérem, mondja meg, melyikről hallott már, és melyikről nem. És ismeri a munkáját, tudja, mivel foglalkozik?

	hallott és ismeri a munkáját	hallott és nem ismeri a munkáját	nem hallott	Összesen
Magyar LGBT Szövetség	5,0%	11,8%	82,8%	100%
Háttér Társaság	2,1%	9,8%	87,8%	100%
Budapest Pride	16,1%	31,6%	52,0%	100%
Társaság a Szabadságjogokért	9,6%	27,1%	63,0%	100%
Greenpeace	41,2%	35,4%	23,1%	100%
Nők a Nőkért az Erőszak Ellen (NAME)	20,9%	35,3%	43,5%	100%
Civil Összefogás Fórum (CÖF)	14,4%	37,4%	47,9%	100%

30. táblázat: Ha az anyagi helyzete megengedi, hajlandó lenne Ön adományával támogatni egy meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberekért dolgozó szervezetet?

	%	Érvényes %
igen	9,1%	9,2%
nem	86,2%	86,7%
nem tudja	4,1%	4,1%
Összesen	99,4%	100,0%
nincs válasz	0,6%	
Összesen	100,0%	

31. táblázat: Talán hallott róla, hogy Budapesten minden nyáron nagyszabású felvonulást tartanak, hogy felhívják a figyelmet a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberek hátrányos megkülönböztetésére?

	%	Érvényes %
támogatom, fontos felhívni erre a témára a figyelmet	6,4%	6,5%
a célokkal egyetértek, de a felvonulás túl provokatív	26,9%	27,2%
nem értek ugyan egyet vele, de joguk van felvonulni	30,2%	30,5%
az ilyen felvonulásokat be kellene tiltani	33,5%	33,8%
nem tudja	2,0%	2,0%
Összesen	98,9%	100,0%
nincs válasz	1,1%	
Összesen	100,0%	

32. táblázat: Most ismét felsorolok néhány kijelentést, és kérem, mondja meg, hogy melyikkel mennyire ért egyet. Oszályozzon egytől ötig, ahogy az iskolában szokás, tehát az 1-es jelentse, hogy egyáltalán nem ért egyet, míg az 5-ös azt, hogy teljes mértékben egyetért! Természetesen a közbülső osztályzatokat is használhatja.

	teljesen egyetért	4	3	2	egyáltalán nem ért egyet	nem tudja	Összesen
Minden tisztességes embernek ki kellene állni az LGBT személyek emberi jogai mellett	7,1%	11,3%	29,6%	17,4%	28,6%	6,0%	100,0%
Minden ember egyenlő, az LGBT emberek semmiben sem szenvedhetnek hátrányt	11,5%	15,7%	35,5%	13,9%	18,4%	5,0%	100,0%
Az LGBT embereket hagyni kell úgy élni, ahogy ők akarnak	15,9%	19,9%	30,7%	15,3%	14,5%	3,6%	100,0%
Az LGBT emberek nehéz helyzetben vannak, védeni és segíteni kell őket	6,9%	11,5%	35,8%	16,6%	23,3%	6,0%	100,0%
Tisztelem azokat az LGBT embereket, akik büszkén kiállnak magukért	9,2%	16,8%	32,3%	14,6%	23,0%	4,2%	100,0%
Az LGBT embereket egyre több politikai támadás éri, a politikusok dolga, hogy megvédjék őket	6,8%	12,0%	33,3%	15,8%	26,2%	5,9%	100,0%

33. táblázat: És mennyire ért egyet a következő kijelentésekkel?

	teljesen egyetért	4	3	2	egyáltalán nem ért egyet	nem tudja	Összesen
A meleg és leszbikus emberek nem képesek hosszútávú párkapcsolatban élni.	10,8%	11,0%	18,1%	18,1%	25,8%	16,2%	100,0%
Egy meleg vagy leszbikus ember sohasem lehet igazán boldog.	8,9%	10,6%	21,5%	15,1%	30,2%	13,7%	100,0%
A meleg és leszbikus emberek mindenféle betegséget hordoznak.	10,8%	13,9%	26,9%	15,6%	22,3%	10,6%	100,0%
A meleg és leszbikus emberek megrontják a gyermekeket.	10,1%	11,3%	22,7%	21,9%	25,1%	8,8%	100,0%
Egy meleg férfit könnyű felismerni, mert nőiesen viselkedik.	19,9%	20,8%	28,6%	10,1%	12,4%	8,2%	100,0%
Egy leszbikus nőt könnyű felismerni, mert férfiasan viselkedik.	14,3%	19,5%	31,7%	11,9%	13,7%	9,0%	100,0%
A transznemű emberek össze vannak zavarodva, maguk sem tudják, mit akarnak.	14,0%	12,3%	33,2%	12,4%	15,8%	12,3%	100,0%

34. táblázat: Végül azt szeretném megkérdezni, hogy az Ön véleménye a meleg, leszbikus, biszexuális és transznemű emberekről az elmúlt években?

	%	Érvényes %
javult	6,5%	6,5%
változatlan maradt	79,6%	80,1%
romlott	11,2%	11,3%
nem tudja	2,1%	2,1%
Összesen	99,3%	100,0%
nincs válasz	0,7%	
Összesen	100,0%	

